

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

Białystok, 28 września 2012r.

PS-V.431.39.2012.BK

Pani Jadwiga Luto
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Sejnach

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach: 22, 23 i 24 sierpnia 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sejnach w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli.

Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2011r. do dnia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach został podpisany przez kierownika Ośrodka w dniu 20 września 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ośrodek mieści się na parterze budynku, który jest własnością Gminy Sejny. Przed budynkiem i wewnątrz budynku nie występują bariery architektoniczne. Ośrodek dysponuje 5 pomieszczeniami, o łącznej powierzchni ok. 75 m², w których pracują odpowiednio: w pierwszym kierownik Ośrodka, w drugim dwaj pracownicy socjalni oraz inspektor (pow. ok. 32m² - w pomieszczeniu tym przyjmowani są interesanci w sprawach: świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz przeprowadzane są rozmowy z beneficjentami pomocy społecznej dotyczące spraw osobistych), w trzecim pracuje główny księgowy wraz z pracownikiem Urzędu Gminy w Sejnach, dwa pozostałe to pokój socjalny i pomieszczenie przeznaczone do wspólnego użytku z UG. Biorąc pod uwagę charakter i specyfikę pracy jaką wykonują osoby zatrudnione na poszczególnych stanowiskach pracy stwierdzono, że organizacja pracy w Ośrodku pozwala na swobodne wykonywanie zadań oraz sprawne przyjmowanie interesantów.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe kierownika, głównego księgowego oraz pracowników Ośrodka realizujących zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Z przeanalizowanych akt wynika, że ww. osoby posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Ponadto zatrudniane są opiekunki domowe na czas określony, świadczące usługi opiekuńcze. Nazwa stanowiska pracy „opiekunka domowa”, nie mieści się w tabeli stanowisk

pracy określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku (2 pracowników socjalnych) nie spełnia normy określonej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. Gminę Sejny zamieszkuje 4218 mieszkańców (według stanu na 30.06.2012r.).

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek prowadził dziennik korespondencyjny, natomiast nie prowadzono ewidencji wyjść służbowych, którą założono w trakcie trwania czynności kontrolnych.

Wójt Gminy Sejny wydał stosowne upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach, z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy oraz pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy w zakresie działalności kierowanej jednostki.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12, 15 nie były realizowane ze względu na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4 ze względu na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, pkt 6. Zadanie w zakresie dożywiania realizowano, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.).

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 5, 7, 8, 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej nie były realizowane ze względu na brak potrzeb. Nie realizowano zadania wynikającego z art. 110 ust. 4 ustawy.

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka nie wyodrębniono zespołu realizującego zadania w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej na podstawie art. 110a ustawy o pomocy społecznej.

Realizowano zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy.

Nie wytaczano na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji w powyższej sprawie - zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy.

Kierownik składał Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka i przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

1. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych (str. 8 protokołu):

- w jednym przypadku z karty pracy opiekunki i dokonanych przez stronę wpłat wynika, że świadczone usługi niezgodnie z wymiarem godzinowym, określonym w decyzji przyznającej świadczenie w tej formie,
- w jednym przypadku decyzja administracyjna została wydana bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego (GOPS 8127/Zm-V-1/2012 z 01.06.2012r.),

- Rada Gminy Sejny w dniu 9 lipca 2004r podjęła uchwałę Nr XXII/104/04 w sprawie zasad zwrotu wydatków za niektóre świadczenia z pomocy społecznej, w tym ustalono również zasady zwrotu wydatków za usługi opiekuńcze. Powyższa uchwała pomija specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ponadto, nie wyłącza również specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Rada Gminy w § 2 powyższej uchwały dokonała zapisu, który nie zawiera się w ustawowych kompetencjach organu gminy, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, która stanowi podstawę do działania w przedmiotowym zakresie, co w konsekwencji powoduje, że uchwała nie wypełnia dyspozycji art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, nie normuje bowiem szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

2. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie dożywiania (str. 9 protokołu) oraz przyznawania pomocy osobom opuszczającym zakłady karne (str.10 protokołu):

- nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczeń w formie zasiłku okresowego, pomimo zachodzących przesłanek wynikających z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej.

3. W sprawie dotyczącej ustalenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej (str. 10 protokołu, poz. 1):

- dokonano zmiany decyzji w zakresie odpłatności w sytuacji, gdy zmiana dochodu strony nie przekroczyła 10 % kryterium dochodowego - co jest niezgodne z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej.

4. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie dożywiania (str. 12 protokołu):

- Rada Gminy nie podjęła uchwały wynikającej z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku, w ramach programu dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe.

W zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono poniższe uchybienia:

1. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (str. 10 protokołu):

- aktualizację wywiadu środowiskowego, przeprowadzano niezgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ww. ustawy.

2. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie zasiłków stałych (str. 11 protokołu):

- w jednym przypadku aktualizację wywiadu przeprowadzono niezgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

3. W sprawdzonych postępowaniach administracyjnych, wywiady środowiskowe jak również ich aktualizacje zawierają zbyt ogólne dane, dotyczące poszczególnych sytuacji rodziny, w tym pracy socjalnej.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznamienistości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników oraz braki kadrowe.

Za powstałe nieprawidłowości uchybienia odpowiedzialny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach oraz Wójt Gminy Sejny.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
2. Ustalenia nazw stanowiska pracy osobom świadczącym usługi opiekuńcze na podstawie załącznika Nr 3 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, zgodnie z posiadanymi przez osobę kwalifikacjami.
3. Rozpatrzenia możliwości przyznania zasiłku okresowego, mającego charakter obligatoryjny w sprawach, o których mowa w protokole kontroli – str. 9 i 10, jak również rozpatrywania możliwości udzielania tej formy pomocy w przeszłości.
4. Prawidłowego ustalenia dochodu i wysokości świadczeń w sprawie dotyczącej odpłatności za dom pomocy społecznej, o której mowa w protokole kontroli -str. 10, poz. 1 oraz dokonywania w przyszłości zmiany decyzji administracyjnej w tym zakresie, w sytuacji gdy zmiana dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności lub w okresie pobierania świadczenia przekroczyła 10% kryterium dochodowego.
5. Przedsięwzięcie działań w celu podjęcia przez Radę Gminy uchwały wynikającej z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku, w ramach programu dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe.
6. Podjęcia działań w celu dokonania zmiany uchwały Nr XXII/104/04 z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za niektóre świadczenia z pomocy społecznej uwzględniającej obowiązek wynikający z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, tj. określenie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
7. Świadczenie usług opiekuńczych, zgodnie z wymiarem określonym w decyzji administracyjnej.
8. Przeprowadzania aktualizacji wywiadów środowiskowych, w przypadkach określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z zachowaniem ustawowego terminu.
9. Odzwierciedlania w dokumentacji prowadzonej przez pracowników socjalnych działań podejmowanych w ramach pracy socjalnej.
10. Szczegółowego wypełniania kwestionariusza wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.
11. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór kierownika Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako osobie kierującej kontrolowaną jednostką, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

/-/

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymuje do wiadomości:

Wójt Gminy Sejny